

GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn

DR Byen

Emil Holms Kanal 20

DK - 0999 København C

T +45 3520 3040

www.dr.dk

9. marts 2020

E-mail: maria.rorbye@dr.dk

Kære

Du har den 29. januar 2020 klaget over en artikel på dr.dk bragt den 19. december 2019 med overskriften: "31-årige Christian er ny løve i Løvens hule: Det er ikke pengene, der driver mig". Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør

Kopi: Journalen

Etikchef Anja Lundberg Andersen

Redaktionschef DR NAD, Hans Christian Kromann

Direktør DR NAD, Sandy French

Chefkonsulent DR NAD, Marianne Juul

Konst. underdirektør Lasse Ring Christensen

Gennemgang af sagen

Den 3. januar 2020 skriver (Klager) til DR. Han skriver:
 "Artiklen er mikrofonholderi og dårlig ukritisk journalistik. Hvis DR havde lavet deres research ordentlig ville de vide, at halvdelen af påstandene ikke passer. F.eks: Ja, hans far har egen praksis, som det pointeres, men Christian Arnstedt er også arving til FLSmitdth, hvilket selvfølgelig spiller en rolle ift, at han i sådan en ung alder kan drive en venture capitalist virksomhed.

Det mest graverende er dog, at skandalen om Menucard er fuldstændigt fraværende.

Menucard var et firma der blev drevet af Christian Arnstedt og Nicklas Stenfeldt, som blev solgt fra efter at DR (i kontant) kunne afsløre, at de havde brudt markedsføringslovgivningen. Med andre ord at firmaets forretningsmodel var baseret på fusk og dårlig 'entreprenant' moral. Her er en pressemeddelelse om overtagelsen https://menucard.dk/upload/press/Menucard_Pressemeddelelse_28082012.pdf. Programmet (Kontant) om menucards fusk kan findes i DRs arkiver. DR har altså ansat en svindler i rollen som Løve.

Det er undergravende for demokratiet, at DR laver en 'reklameartikel'. Jeg formoder, at artiklen opfattes som en del af et reklamefremstød for et reality/underholdningsprogram, hvorfor den ikke underlægges normale de journalistiske kvalitets- og researchkrav

I det nye mediebilldede kunne intet dog være længere for sandheden. Dette bevises f.eks. af, at Tommy Ahlers gik fra at være deltager i realityprogrammet til at blive headhuntet som uddannelsesminister uden at have nogen nævneværdig form for politisk erfaring. Realityprogrammet 'Løvens hule' har altså - eller kan have - stor politisk indflydelse. På den baggrund er det naturligvis en katastrofe, at DR lægger mikrofon til, at Christian Arnstedt - en forretningsmand med en yderst tvivlsom moral - kan male et usandt glansbillede af sig selv. "

DR svarer Klager den 28. januar 2020:

"Tak for din henvendelse. Vi har nu undersøgt sagen nærmere på baggrund af de ting, du påpeger. Der er tale om et kort portræt af Arnstedt, hvor vi kort gennemgår hans baggrund. Da artiklen blev skrevet, var vi ikke opmærksomme på hans medvirken i Kontant, men efter din henvendelse har vi set programmet.

På baggrund af hans rolle i sagen og efterspillet har vi vurderet, at sagen om Menucard ikke er relevant

Med venlig hilsen
 Hans Christian Kromann
 Redaktionschef, dr.dk & Digital
 DR Nyheder, Aktualitet og Distrikter"

Klager er ikke tilfreds med svaret fra DR. Klager vælger at skrive til lytternes og seernes redaktør (LSR) den 28. januar 2020.

"Kære Jesper Termansen,

Der er blevet indleveret en klage ift. yderst tvivlsomt journalistik fra DR side - Henvendelse: 200103-000096 - hvor det påpeges, at det er problematisk for demokratiet, at DR har ansat en svindler i et realityprogram, der angiveligt kan føre til politisk magt. Dette er selvfølgelig ikke problematisk i sig selv, men det bliver det, da DR ikke nævner dette i en angiveligt 'objektiv' artikel, der bærer præg af en uendelig dårlig research samt mikrofonholderi. Som jeg påpeger, så bryder med flere journalistiske principper såsom fairness, gennemsigtighed samt princippet om, at man ikke cherry-picker i sin fremstilling.

Derfor var jeg meget overrasket, da jeg opdagede, at en vis Hans Christian Kromann afviser klagen uden på nogen måde at forholde sig til kritikken. Kan dette virkelig passe, at klageinstansen på suveræn vis kan afgøre, hvad der er relevant uden at argumentere for hvorfor?"

Lytternes og seernes redaktør vælger at tage sagen og svarer Klager følgende den 29. januar 2020:

"Kære

Tak for din henvendelse. Jeg må bede dig vedhæfte din klage og det svar, som du har fået, da jeg ikke har adgang til det digitale klagesystem. Du har mulighed for at anke et svar fra DR i et presseetisk anliggende til mig som lytternes og seernes redaktør, så hvis det er det, som du ønsker, vil jeg bede dig sende materialet og derved bekræfte, at du ønsker sagen gennemgået."

Klager svarer lytternes og seernes redaktør den 29. januar 2020:

"Kære Jesper Termansen,

Det lyder glimrende. Klagen og artiklen er vedhæftet nedenunder + en ekstra kommentar.

Det bør nævnes, at denne type 'reklameartikler' er blevet mere og mere normale, men at man normalt kun ser dem i BT/Berlingske/Børsen. Sådanne artikler HAR indflydelse på politikken, hvorfor det er vigtigt, at artiklerne er objektive, og at medierne er transparente. Her lige en kort opsummering af hvorfor det er vigtigt, hvis det nu ikke efterhånden er klart for enhver:

Tommy Ahlers - en iværksætter uden politisk erfaring - formåede at blive uddannelsesminister som en direkte konsekvens af at have deltaget i Løvens hule. Man

ser samme udvikling i USA, Italien og Ukraine, hvor reality- og mediefolk eller er blevet valgt ind som præsident/statsoverhoved af frustrerede befolkningsgrupper."

Efterfølgende er jeg blevet bekendt med, at der har været en korrespondance mellem redaktionschef Hans Christian Kromann og Klager. Førstnævnte har over for Klager påpeget, at denne fik et ufuldstændigt svar i første omgang. Redaktionen har gennemgået materialet og fjernet oplysninger til artiklen om Christian Arnstedt. Artiklen er nu forsynet med følgende tekst: "RETTELSE: Efter offentliggørelse af artiklen er afsnittet, om at MenuCard, som Christian Arnstedt var medejer af, i 2012 fik kritik i forbrugerprogrammet Kontant, tilføjet."

Indstilling

I det følgende vil jeg gennemgå Klagers to overordnede kritikpunkter om de påståede overtrædelser af DR's etiske retningslinjer.

1. Klager mener, at DR ikke er objektiv og leverer "mikrofonholderi" og bryder med DR's principper om fairness og gennemsigtighed.

Klager skriver blandt andet i sin henvendelse: *"(...) det er problematisk for demokratiet, at DR har ansat en svindler i et realityprogram, der angiveligt kan føre til politisk magt. Dette er selvfølgelig ikke problematisk i sig selv, men det bliver det, da DR ikke nævner dette i en angiveligt 'objektiv' artikel, der bærer præg af en uendelig dårlig research samt mikrofonholderi."* Klager mener dermed også, at det er undergravende for demokratiet, at DR laver en "reklameartikel", der ikke lever op til "normale journalistiske kvalitets- og researchkrav".

Klager mener desuden at DR har "ansat en svindler som Løve" på baggrund af en sag om "fusk og dårlig entreprenant moral", som Klager refererer til. Det drejer sig ifølge Klager om firmaet MenuCard, der blev behandlet i DR's program Kontant den 4. september 2012, og som Christian Arnstedt (herefter CA) var ejer af.

2. Klager mener tillige ikke, at DR's svar på hans klage er foretaget korrekt og fyldestgørende. *"Kan dette virkelig passe, at klageinstansen på suveræn vis kan afgøre, hvad der er relevant uden at argumentere for hvorfor?"*, skriver Klager blandt andet.

Klager skriver i sin sidste henvendelse til LSR den 29. januar tillige en kommentar om Klagers opfattelse af vigtigheden af emnet og Klagers vurdering af udviklingen i udlandet. Dette betragter LSR som en kommentar, der derfor ikke behandles i klagesagsbehandlingen.

Klagers kritik bygger på Klagers egen opfattelse af CA som værende "fusker", "svindler" og omtaler sagen behandlet i Kontant sendt d 4. september 2012 på DR1, som "skandale".

LSR har til brug for behandlingen bedt Klager konkret dokumentere, hvad Klager mener ligger til grund, for disse påstande. Klager har ikke tilvejebragt sådan dokumentation.

LSR lægger til grund for afgørelsen, at DR's Kontant i 2012 kiggede kritisk på firmaet MenuCard, hvor CA var ejer, men at CA ikke er anklaget eller dømt for forhold. DR.dk har dog efterfølgende gennemgået materialet igen og føjet til artiklen, at MenuCard fik kritik i Kontant i 2012. Det ændrer ikke ved delkonklusionen på dette punkt.

Ad. 1

Klager mener, at DR bedriver "mikrofonholderi", og at DR ikke er objektiv, fair og gennemsigtig. I DR's etiske retningslinjer kapitel 1 om fairness og forelæggelse, lægges der blandt andet vægt på, at *"der må ikke udelades argumenter og oplysninger af betydning"*. Der lægges også vægt på, at oplysninger er korrekte og at oplysninger videregives i en sammenhæng, *"der giver et fair billede"*. Det er LSR vurdering, at disse forhold alle er overholdt i den påklagede artikel på dr.dk

Artiklen på dr.dk er en beskrivelse af CA's baggrund, karriere og oplevelser i forbindelse med hans medvirken som ny "løve" i programmet Løvens Hule på DR1.

Klager konkretiserer eller dokumenterer ikke sine påstande om *"at halvdelen af påstandene ikke passer"* eller dokumenterer hvilke påstande i artiklen, der er faktuelle forkerte. Klager mener tillige, at det er en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer, at artiklen ikke nævner CA's eventuelle relationer til FLSmidth.

Klager får ikke medhold i dette punkt. Der er i artiklen på dr.dk ikke konkrete faktuelle fejl, der indikerer, at DR's etiske retningslinjer om fairness skulle være overtrådt. DR er ikke pligtig til at tage alle forhold vedrørende CA med i en artikel. Og artiklen tegner ikke et faktisk forkert billede af CA. Det er DR's frie ret at vælge hvilke elementer af CA's liv og karriere, der præsenteres for læserne. Det er LSR vurdering, at artiklen giver et dækkende og fair billede af CA i forhold til DR's etiske retningslinjer om fairness.

LSR bemærker, at klager ikke løfter bevisbyrden for, at CA er eller har været dømt som "svindler" eller modtaget anden sanktion, der berettiger i at man kan tale om "fusk", som Klager påstår. Kontant på DR1 fra 2012 har så vidt oplyst ikke ført til nogen sanktioner af CA. At Kontant i 2012 beskæftiger sig kritisk med det firma, som CA på det tidspunkt ejer, og at dette ikke nævnes i artiklen på dr.dk, er ikke en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer.

Der er dermed ikke tale om DR's retningslinjer eller DR's værdier for god og redelig journalistik er overtrådt.

Klager får ikke medhold i dette punkt.

At DR på f.eks. dr.dk omtaler medvirkende i såvel tv- som radioprogrammer er ikke en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer. Der er i artiklen ikke tale om konkret lovprisende omtale af specifikke kommercielle produkter i billede eller omtale. Dermed er DR's retningslinjer for reklame heller ikke overtrådt. Det er ikke LSR vurdering, at artiklen på dr.dk har karakter af skjult reklame og dermed en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer kapitel 21 om skjult reklame. Artiklen er omtale af DR's eget program

"Løvens hule" og er sket efter sædvanlige redaktionelle kriterier. Det er LSR's vurdering, at gennemgangen på dr.dk af den nye "løve" CA's karriere, baggrund og oplevelser med programmet "Løvens hule" er redaktionelt begrundet.

Det skal generelt bemærkes, at det ikke kan afvises, at medvirken eller omtale i programmer på DR's kanaler kan medføre en eksponering i den brede befolkning. Dette er ikke en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer for reklame.

Klager får ikke medhold i dette punkt.

Ad. 2.

Klager sætter spørgsmålstegn ved, at chef i DR NAD Hans Christian Kromann afviser klagen og ikke forholder sig til kritikken. Klager anfører blandt andet at: *"Kan dette virkelig passe, at klageinstansen på suveræn vis kan afgøre, hvad der er relevant uden at argumentere for hvorfor?"*

Ifølge DR's etiske retningslinjer kapitel 23 om rettelser og berigtigelser, er det den programansvarlige chef, der har ansvaret for at vurdere, om der er begået en fejl, som kræver en eventuel rettelse.

Det er LSR's vurdering, at DR i sit svar til Klager har overholdt DR's retningslinjer. Chef i DR NAD Hans Christian Kromann skriver i sit svar til Klager den 28. januar 2020: *"Der er tale om et kort portræt af Arnstedt, hvor vi kort gennemgår hans baggrund. Da artiklen blev skrevet, var vi ikke opmærksomme på hans medvirken i Kontant, men efter din henvendelse har vi set programmet."* Det er LSR's vurdering, at dette svar fra DR ikke er en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer. Hans Christian Kromann uddyber i samme mail til Klager: *"På baggrund af hans rolle i sagen og efterspillet har vi vurderet, at sagen om MenuCard ikke er relevant"*.

Dette har DR genovervejet siden og meddelt det til Klager. Således har DR ændret artiklen ved at føje til, at MenuCard fik kritik i DR's program 'Kontant' i 2012. Det skal dog fortsat understreges, at MenuCard, så vidt det ligger oplyst, trods kritik i DR-programmet ikke har modtaget nogen sanktion for ukorrekt adfærd.

LSR kan konstatere, at det er den korrekte og indholdsansvarlige chef for den påklagede artikel på dr.dk, der har svaret, og at der desuden er tilvejebragt en klagevejledning til Klager med henvisning til såvel Pressenævn som ankemulighed hos LSR. Klager får ikke medhold i dette klagepunkt.

Konklusion og sammenfatning

En klager har henvendt sig til LSR med kritik af en artikel på dr.dk. Artiklen handler om en ny "løve" (Christian Arnstedt - CA) i DR's program på DR1 "Løvens hule". Klager mener ikke, at DR er objektiv, og desuden leverer DR "mikronfonholderi" og bryder dermed DR's principper om fairness og gennemsigtighed. Klager mener - på baggrund af en sag i Kontant i 2012 - at CA er "svindler", og at DR bryder sine etiske regler ved ikke at nævne dette samt en række andre påståede forhold i artiklen. Klager mener

tillige ikke, at DR's svar på hans klage er foretaget korrekt og fyldestgørende af DR. LSR afviser Klagers påstande.

Klager konkretiserer eller dokumenterer ikke sine påstande om konkrete fejl i artiklen eller dokumenterer hvilke påstande i artiklen, der er faktisk forkerte. Klager mener tillige, at det er en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer, at artiklen ikke nævner CA's eventuelle relationer til FLSmidt. Klager får ikke medhold i dette punkt. Der er i artiklen på dr.dk ikke konkrete faktuelle fejl, der indikerer, at DR's etiske retningslinjer om fairness skulle være overtrådt. LSR lægger til grund, at DR ikke er pligtig til at tage alle forhold vedrørende CA med i artiklen. LSR vurderer, at artiklen ikke tegner et forkert eller skævt billede af CA. Det er DR's frie ret at vælge hvilke elementer af CA's liv og karriere, der præsenteres for læserne. Det er LSR vurdering, at artiklen giver et dækkende og fair billede af CA i forhold til DR's etiske retningslinjer om fairness.

LSR bemærker, at Klager ikke løfter bevisbyrden for at CA er dømt som "svindler" eller involveret i straffeovertrædelser eller andre sanktioner, der berettiger til brug af ordet "fusk", som Klager påstår. DR har efter Klagers henvendelse føjet til artiklen, at DR i programmet 'Kontant' i 2012 kritiserede MenuCard. Det er DR's valg. Men 'Kontant' førte så vidt oplysningerne i sagen ikke til nogen form for sanktion mod CA. Uanset om DR havde ændret artiklen eller fastholdt den, ville det ikke have givet Klager medhold på dette punkt.

Klagers kritik af DR's svar afvises af LSR. LSR kan konstatere, at det er den korrekte og indholdsansvarlige chef for artiklen på dr.dk, der har svaret, og at der desuden er tilvejebragt klagevejledning til Klager med henvisning til Pressenævn og ankemulighed hos LSR. Klager får ikke medhold i dette punkt.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 4. marts 2020